

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6522/2024
19.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослава Дајч, адвокат из ..., против тужених Привредно друштво за обезбеђивање права и дистрибуцију аудио-визуелних производа Mondo Inc д.о.о. Београд, као правни следбеник „Adria Media Group“ д.о.о. Београд и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 406/23 од 08.11.2023. године, у седници одржаној 19.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 406/23 од 08.11.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 403/20 од 10.05.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да су тужени о тужиоцу објавили неистините информације на порталу дневних новина "Курир", www.kurir.rs, као и у дневним новинама "Курир" дана „.2020. године, у тексту под насловом "Унеско поручује АА: „Немојте злоупотребљавати наше име и лого". Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезу тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части и угледа узроковане објављивањем неистинитих информација на порталу дневних новина "Курир" www.kurir.rs, као и у дневним новинама "Курир" дана ...2020. године, солидарно исплате износ од 300.000,00 динара. Ставом трећим изреке (грешком и ставом четвртим изреке), одбијен је тужбени захтев да се обавезу тужени ББ, као одговорни уредник дневних новина "Курир" да без одлагања, без коментара и о свом трошку објави увод и изреку ове пресуде, најкасније у другом наредном броју дневних новина "Курир" од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења и новчаног кажњавања. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженима

накнади трошкове парничног поступка у износу од 84.400,00 динара, са законском затезном каматом од 10.05.2023. године, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 406/23 од 08.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени су поднели одговор на ревизију.

Врховни суд је утврдио да је ревизија дозвољена на основу члана 126. став 1. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, број 83/2014, 58/2015, 12/20016), па је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) - ЗПП, и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се наводима ревизије указује, по члану 407. став 1. ЗПП, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, у дневном листу "Курир" на страни број 5, у оквиру теме "Политика- Вести дана", дана ...2020. године, објављен је текст са насловом "Унеско поручује АА: Немојте злоупотребљавати наше име и лого" и наднасловом "Светска организација поново послала упозорење", са текстом следеће садржине: "УНЕСКО је поново упозорио директора Центра за ... студије АА да нема право да користи име и лого те светске организације у јавном представљању. У писму који је потписао директор Одсека УНЕСКА за јавно информисање Матија Гијевел оштрим тоном се наводи да су морали да му се обратe поново, с обзиром на то да и даље користи име УНЕСКО, упркос ранијим упозорењима. Упркос нашем писму од 26.08. и мејла од 01. септембра, у којем смо јасно указали да немате права да користите име и лого УНЕСКО-а, обавештени смо да сте наставили да објављујете саопштење у име "председавајућег Катедре за ... за Европу", лажно указујући да ви имате везе са нашом организацијом, стоји у писму АА, који је истовремено достављен и Комисији Србије за УНЕСКО, као и УНЕСКО-овом регионалном бироу за науку и културу у Европи. У писму које преноси "Тањуг", истиче се да АА није био именован као председавајући, нити је овлашћен да користи име и знак УНЕСКО-а. Додаје се да Међународни центар за здравство, право и етику на Хаифа универзитету има статус седишта УНЕСКА и заиста има задатак да координира међународну мрежу, али нема дозволу да другим институцијама даје овлашћења да користе УНЕСКО-во име и лого. АА се јуче званично није оглашавао овим поводом." Исти текст је објављен и на интернет порталу дневних новина "Курир", под насловом "УНЕСКО забрањује АА да користи њихово име". Тужилац се туженима обратио са захтевом за деманти, али тужени исти нису објавили.

На основу утврђеног чињеничног стања, пресудама нижестепених судова одбијен је тужбени захтев као неоснован. Одлуку о неоснованости постављеног тужбеног захтева, нижестепени судови су заснивали на члану 10. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода, којим је гарантовано право на слободу изражавања и на одредбама чланова 2, 4. став 1, 5, 9, 73., 79., 112., 113., и 114. Закона о јавном информисању и медијима. Оцењено је да је приликом објављивања текста поступано је са дужном новинарском пажњом, те да објављене информације нису неистините. У предметном тексту су пренети делови писма упућеног тужиоцу од стране директора Одсека УНЕСКО за јавно информисање Матије Гијевела, у ком писму је тужилац упозорен да нема право да користи име и лого организације УНЕСКО, те да је иста организације обавештена да је тужилац наставио да даје саопштења у име председавајућег Катедре за ... у Европи, лажно указујући да та саопштења имају везе са том организацијом. Текст је пренет из саопштења Агенције "Тањуг" и ради се о преводу писма упућеног тужиоцу, а наслов текста је написан управо према садржини писма које је било упућено тужиоцу.

Према становишту нижестепених судова, у тексту није објављен вредносни суд, већ су пренети само делови наведеног писма, при чему суд сматра да реч "злоупотебљавати" нема лезиону способност да повреди част и углед тужиоца, с обзиром да је у самом писму наведена синтагма "лажно указујући" да тужиоцeve изјаве имају везе са организацијом УНЕСКО.

Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

Законом о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14... 12/16) – ЗЈИМ, прописано је да је јавно информисање слободно и не подлеже цензури (члан 4. став 1.), да се путем медија објављују информације, идеје и мишљење о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, без обзира на начин на који су прибављене информације, у складу са одредбама овог закона и да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују (члан 5. став 1. и 2.), а одредбом члана 9. истог Закона прописано је да су уредник и новинар дужни да пре објављивања информације која садржи податке о одређеном догађају, појави или личности, са пажњом примереном околностима, провере њено порекло, истинитост и потпуност.

Члан 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, јемчи слободу изражавања свакоме, па и појединцима и штити слободу поседовања сопственог мишљења, слободу примања и саопштавања информација широког и разноврсног дијапазона информација и идеја. Обухвата и изражавање мишљења као што су критички и вредносни судови. Таква заштита није ограничена само на садржај који наиђе на позитиван пријем или који се сматра неувредљивим или индиферентним, већ и на оне информације и идеје које вређају, шокирају или узнемиравају. Ограничења слободе изражавања прописане су у одредби члана 10. став 2. Конвенције, а између осталог и заштита угледа и права других.

Неосновано се ревизијом оспорава правилности и законитости правноснажне пресуде, код утврђеног да је у наведеном чланку текст пренет из саопштења Агенције

"Тањуг" и ради се о преводу писма упућеног тужиоцу од стране директора Одсека УНЕСКО за јавно информисање Матије Гијевела, у ком писму је тужилац упозорен да нема право да користи име и лого организације УНЕСКО, те да је иста организације обавештена да је тужилац наставио да даје саопштења у име председавајућег Катедре за ... у Европи, лажно указујући да та саопштења имају везе са том организацијом, а наслов текста је написан управо према садржини цитираног писма које је било упућено тужиоцу. Код наведеног, Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно закључили да је у конкретном случају поступано са дужном новинарском пажњом и да објављене информације нису неистините. Наиме, тужени су пре објављивања, поступили с пажњом примереном околностима, сагласно члану 9. став 1. ЗЈИМ јер је у предметном тексту верно пренет садржај превода писма које је тужиоцу упутио званичник УНЕСКО Метју Гавел, из саопштења Агенције "Тањуг". Осим тога, слобода изражавања и објављивања информација везана за одређене појаве и догађаје, нужно не захтева постојање доказа њихове апсолутне истинитости и отклањања сваке сумње, већ је довољно слободно изразити и објавити информацију засновану на извесном чињеничном основу.

Објављене информације и по оцени овог суда, објективно нису лезионо способне, односно подобне да повреде углед и част тужиоца у смислу Закона о јавном информисању и медијима и Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, јер су тужени само верно пренели информацију, потпуно и веродостојно, а наслов спорног текста написан је према садржини писма које је објављено, због чега је неоснован захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете и захтев да се обезбеду тужени да објаве пресуду.

Наводе ревизије којима се оспорава утврђено чињенично стање, Врховни суд није ценио, с обзиром на то да се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 1. ЗПП). Осим тога, све ове наводе истицане и у жалби тужиоца, другостепени суд је правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које прихвата и ревизијски суд.

Оценивши да ревизија тужиоца није основана, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је неопходан за вођење парничног поступка, то је одбијен захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка, о чему је одлучено у ставу другом изреке пресуде, у складу са чланом 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић